

AKCIJSKI PLAN ENERGETSKE STRATEGIJE GRADA NOVA GRADIŠKA

Project implemented by / Projekat provode:

This project is co-financed by the European Union through the Interreg IPA Cross-border Co-operation programme Croatia-Serbia 2014-2020 / Projekt sufinansira Europska Unija putem Interreg IPA programa prekogranične saradnje Hrvatska - Srbija 2014-2020

This document has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of the City of Nova Gradiška and in no way be taken to reflect the views of the European Union / Ovaj dokument je izrađen uz pomoć Europske unije. Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Grada Nove Gradiške i ni na jedan način se ne može smatrati stavom Europske Unije.

SADRŽAJ

1.0.	Uvod	1
2.0.	Sporazum gradonačelnika (<i>Covenant of Mayors – CoM</i>)	1
3.0.	Međugranična suradnja BIOSOL	3
4.0.	Vizija Grada Nove Gradiške i ciljevi koje treba ostvariti	3
5.0.	Društveno-ekonomska, klimatska i okolišna pozadina grada	5
6.0.	Postojeća opskrba energijom Grada Nova Gradiška	7
7.0.	Dosadašnji projekti vezane uz energetske učinkovitost i prilagodbu klimatskim promjenama	8
8.0.	Propisane aktivnosti sukladno Strategiji razvoja Grada Nova Gradiška do 2020.	9
9.0.	Analiza ostvarenih ciljeva za postizanje strateškog cilja 2 Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša	20
10.0.	Definiranje daljnjih mjera za povećanje energetske učinkovitosti, primjene obnovljivih izvora energije i smanjenja emisija stakleničkih plinova na području Grada Nova Gradiška	22
	10.1. <i>Nadsektorske mjere</i>	23
	10.2. <i>Sektor gospodarenja otpadom</i>	26
	10.3. <i>Korištenje obnovljivih izvora energije</i>	28
	10.4. <i>Energetska učinkovitost</i>	30
	10.5. <i>Sektor šumarstva</i>	32
	10.6. <i>Vodopskrba i odvodnja</i>	33
	10.7. <i>Prometni sektor</i>	34
11.0.	Ljudski kapaciteti Grada Nova Gradiška za provođenje mjera	35
12.0.	Uključivanje ključnih interesnih skupina i ostalih dionika	35
13.0.	Financijska sredstva	36

1.0. Uvod

Globalno zagrijavanje i klimatske promjene nezaobilazni su opći svjetski problem i opasna prijetnja brojnim aspektima života i razvoja na Zemlji. Duboka je i realna zabrinutost čovječanstva zbog klimatskih promjena, porasta potrošnje energije, povećane ovisnosti uvozu fosilnih goriva, te njihovim štetnim utjecajima na okoliš i gospodarstvo. Republika Hrvatska se trenutno nalazi u relativno nezavidnom energetske položaju. Potrošnja energije je iz godine u godinu sve veća, pritisak na povećanje cijena energije je sve veći a isto tako i uvozna komponenta energije. Sustavno gospodarenje energijom je zapravo temelj održivog razvitka. Realno stanje zahtijeva brze i učinkovite odgovore na lokalnim i nacionalnim razinama, ali i intenzivnu suradnju i sinergiju na međunarodnom planu.

Pri planiranju i izradi Akcijskog plana potrebno je uzeti u obzir nacionalne propise i međunarodne obveze. Pripremajući Akcijski plan, posebno je uzet u obzir sadržaj Zakona o energiji i Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji. Ovaj akcijski plan proizlazi iz analize postojećeg stanja, ciljeva i potencijala Grada Nove Gradiške u njegovom ostvarivanju. U definiranju mjera, naglasak je stavljen na energetske učinkovitost, koja je najisplativija mjera za postizanje ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova i postizanje ciljanog udjela obnovljive energije u konačnoj bilanci korištenje energije od 2020. do 2030. godine.

Svi razmatrani sektori vezani su uz Grad Novu Gradišku kao vlasnika zgrada, motornih vozila, komunalne infrastrukture i objekata javne rasvjete. U tom smislu, energetska strategija je analizirala postojeće stanje u navedenim sektorima i potencijale nadogradnje tih istih kako bi se postigle uštede energije i smanjile emisije stakleničkih plinova. Navedeni pristup je u skladu s preporukama Europske komisije, te je za potrebe izrade ovog Akcijskog plana energetska potrošnja Grada Nove Gradiške podijeljena su na tri osnovna sektora: zgradarstvo, promet i javnu rasvjetu. Dodatno su na temelju zahtjeva uzeti u obzir i dodatni sektori kao što su komunalna infrastruktura u vidu vodoopskrbe te sektor gospodarenja otpadom.

Ovaj Akcijski plan predstavlja skup mjera, aktivnosti i organizacijskih pravila s jedinstvenim ciljevima koji su obrazloženi u Energetskoj strategiji. Grad Nova Gradiška jedan je od predvodnika održivog razvoja gradova i općina u Brodsko-posavskoj županiji te se aktivno uključuje u provedbu energetske održive politike iz područja zgradarstva, javne rasvjete i prometa na svom području. Svrha ovog dokumenta je utvrditi aktivnosti i mjere koje Grad Nova Gradiška može provesti kako bi povećao prilagodbu nadolazećim klimatskim promjenama.

2.0. Sporazum gradonačelnika (*Covenant of Mayors – CoM*)

Prema podacima Europskog statističkog zavoda (EUROSTAT) urbana područja u Europskoj uniji (EU) odgovorna su za 80 % energetske potrošnje i pripadajućih emisija CO₂ s godišnjim trendom porasta od 1,9 %. Upravo iz tog razloga, postavljeni cilj Europske komisije o smanjenju emisije stakleničkih plinova za više od 20 %, do 2020. g., može se ostvariti samo ako se u proces uključe i lokalne vlasti, lokalni investitori i gospodarstvenici, obrazovne i znanstvene institucije, građani i nevladine udruge. Zajedno s nacionalnim vladama, lokalne i regionalne vlasti država članica EU dijele odgovornost i aktivno preuzimaju obveze za borbu protiv globalnog zagrijavanja kroz programe učinkovitog korištenja energije, korištenja obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva.

Tijekom Energetskog tjedna, Europska komisija je 29. siječnja 2008. pokrenula veliku inicijativu povezivanja gradonačelnika energetski osviještenih europskih gradova u trajnu mrežu gradova s ciljem razmjene iskustava u praktičnoj provedbi djelotvornih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti urbanih sredina. Sporazum gradonačelnika (*Covenant of Mayors*) je odgovor naprednih europskih gradova na izazove globalne promjene klime, te prva i najambicioznija inicijativa Europske komisije koja izravno potiče lokalne vlasti i građane na njihovo aktivno uključivanje u zajedničku borbu protiv globalnog zatopljenja.

Potpisivanjem Sporazuma gradonačelnici se obvezuju na provedbu konkretnih mjera energetske učinkovitosti kojima će u konačnici do 2020. godine smanjiti emisije CO₂ u svom gradu za više od 20 % na koliko obvezuje Prijedlog Europske energetske politike iz 2007. godine. Uloge lokalnih vlasti definirane Sporazumom gradonačelnika su sljedeće:

- Provedba programa za štednju energije i primjenu drugih mjera energetske učinkovitosti u javnim objektima u vlasništvu gradova,
- Smanjenje potrošnje energije za javni prijevoz i rasvjetu,
- Sustavno planiranje razvitka gradova i racionalno korištenja zemljišta te optimalna organizacija sustava javnog prijevoza u cilju racionalnog korištenja energije,
- Educiranje, informiranje i motiviranje građana, tvrtki i drugih lokalnih subjekata kako koristiti energiju na učinkovitiji način, djelovanje na razvoj svijesti o važnosti korištenja obnovljivih izvora energije te davanje potpore politikama primjene obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva,
- Promicanje lokalne proizvodnje energije i korištenja obnovljivih izvora energije, poticanje provedbe projekata obnovljivih izvora energije pružajući financijsku potporu lokalnim inicijativama.

Sporazumom su definirane i konkretne aktivnosti koje treba provesti:

- Izrada inventara emisija stakleničkih plinova kao temelja za izradu Akcijskog plana energetske održivosti razvitka grada (u daljem tekstu Akcijskog plana); Akcijski plan energetske održivosti razvitka
- Izrada i provedba Akcijskog plana te podnošenje izvješća o njegovoj realizaciji Europskoj komisiji svake dvije godine;
- Prilagođavanje organizacije gradske strukture te osiguravanje dostatnih ljudskih potencijala za provođenje svih potrebnih aktivnosti;
- Redovno informiranje građana i lokalnih medija o rezultatima provedbe Akcijskog plana;
- Informiranje građana o mogućnostima i prednostima korištenja energije na učinkoviti način, Organiziranje Energetskih dana (Dana Sporazuma gradova), konferencija, stručnih skupova i tribina u suradnji s Europskom komisijom, obrazovnim i znanstvenim institucijama, te drugim zainteresiranim subjektima;
- Prisustvovanje i doprinos godišnjoj Konferenciji gradonačelnika EU i drugim stručnim događanjima o energetski održivoj Europi,
- Razmjena iskustava i znanja s drugim glavnim gradovima, regijama i općinama u zemlji i inozemstvu.

Obveze potpisnika Sporazuma povezane su s okvirom za klimatsku i energetske politiku EU-a: klimatsko-energetski paket EU-a za 2020. namijenjen je potpisnicima koji su se pridružili

između 2008. i 2015., a okvir klimatske i energetske politike za 2030. i Strategija prilagodbe klimatskim promjenama potpisnicima koji su se pridružili nakon 2015. godine.

Potpisnici Sporazuma obvezuju se da će usvojiti integrirani pristup ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama. Od njih se zahtijeva da, u roku od dvije godine od pridruživanja, izrade Akcijski plan energetske i klimatske održivosti, čiji su ciljevi smanjenje emisije CO₂ za najmanje 40 % do 2030. i povećanje otpornosti prema klimatskim promjenama.

Danas okuplja više od 7 tisuća tijela lokalne i regionalne vlasti u 57 zemalja, koristeći prednosti pokreta koji ujedinjuje brojne dionike širom svijeta te metodološku i tehničku potporu koju pružaju nadležni uredi. Grad Nova Gradiška, iako nije potpisnik navedenog sporazuma, sve navedene ciljeve prihvaća kao svoje ciljeve glede klimatske održivosti razvoja u razdoblju do 2030. godine.

3.0. Međugranična suradnja BIOSOL

Dana 12. studenog 2019. godine u prostoru Turističke zajednice Nove Gradiške potpisan Sporazum o suradnji Grada Nove Gradiške i Grada Šabca u sklopu projekta BIOSOL – upotreba biomase i solarne energije kao obnovljivih izvora održive i efikasne energije za samostalne društvene namjene.

Cilj projekta je povećati upotrebu održive energije i energetske efikasnosti u prekograničnom području uz povećanje infrastrukturnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u području projekta. Specifični ciljevi odnose se na povećanje infrastrukturnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te upoznavanje javnosti i drugih ciljanih skupina s društveno-ekonomskim koristima energetske efikasnosti i upotrebe obnovljivih izvora energije te praktičnosti primjene mjera unapređenja energetske učinkovitosti.

Specifično, za Grad Novu Gradišku kao glavne aktivnosti projekta ističu se izgradnja solarne elektrane snage 0,5 MW uz upotrebu fotonaponskih ćelija uz razvoj pametnog sustava kontrole potrošnje proizvedene energije te postavljanje „solarnog drva“ s punjačima za mobilne uređaje te analizu dostupnosti tržišta biomase iz poljoprivrede i šumarstva s ciljem utvrđivanja potencijala izgradnje elektrane na biomasu kao budućeg projekta.

4.0. Vizija Grada Nove Gradiške i ciljevi koje treba ostvariti

Klimatske se promjene očituju u različitim vremenskim i prostornim mjerilima. Općeniti zaključci upućuju na činjenicu da se očekuje značajan porast u intenzitetu učinaka klimatskih promjena tijekom 21. stoljeća. Klimatske se promjene osjećaju u gotovo svim prirodnim sustavima, te sektorima ljudskog djelovanja, a od kojih su neki izrazito osjetljivi. Kako bi se smanjili utjecaji potencijalnih nepovoljnih učinaka klimatskih promjena po urbane regije, gradove i naselja, njihovu infrastrukturu i okoliš, te po ljude i sve ostale oblike živog svijeta, a koji su u direktnoj vezi s navedenim sustavima, uspostavljanje dugoročnih politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama na lokalnoj razini sve je češća pojava. Uspostavljanje navedenih dugoročnih politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama na lokalnoj razini temelji se na provedbi analize ranjivosti područja na potencijalni učinak (promjenu), a u

skladu s potencijalnim intenzitetom klimatskih utjecaja, te procjenom rizika negativne promjene u odnosu na osnovnu razinu iste.

Ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba klimatskim promjenama i zaštita ozonskog sloja, u svrhu održivog razvoja, temelji se na načelima zaštite okoliša određenim zakonom kojim se uređuje područje zaštite okoliša i zahtjevima međunarodnog prava i pravne stečevine Europske unije što je propisano Zakonom o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19). Za ublažavanje klimatskih promjena, prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu ozonskog sloja primjenjuju se i odredbe navedenog zakona kojim se uređuje područje zaštite okoliša i drugih relevantnih propisa.

Sektor koji su najviše pogođeni klimatskim promjenama su:

- hidrologija i vodni resursi;
- poljoprivreda;
- šumarstvo;
- biološka raznolikost i prirodni kopneni ekosustavi;
- biološka raznolikost i morski ekosustavi;
- upravljanje obalom i obalnim područjem;
- turizam;
- ljudsko zdravlje.

S obzirom na navedeno, vizija Grada Nove Gradiške je: mali suvremeni grad zadovoljnih ljudi s konkurentnim gospodarstvom, atraktivnom prirodnom i kulturnom baštinom, koji svoj razvoj temelji na tradicijskim vrijednostima i održivom razvoju. Kako bi ostvario tu viziju, Grad Nova Gradiška je, između ostaloga, potpisnik Sporazuma BIOSOL, te je izradio nacrt Energetske strategije iz koje će ovim Akcijskim planom kao njenim dodatkom proizaći mjere koje Grad namjerava provoditi do 2030. godine.

Pri koncipiranju ovih mjera u obzir je uzeta i vizija Grada Nove Gradiške. Vizija razvoja grada Nove Gradiške se razrađuje kroz hijerarhiju ciljeva i mjera. Pet specifičnih ciljeva, a koji se dalje konkretiziraju kroz niz mjera, su:

1. Poticati konkurentno gospodarstvo
2. Razvijati gospodarstvo održivim korištenjem prirodnih resursa
3. Poticati ruralni razvoj
4. Kontinuirano povećavati kvalitetu življenja
5. Jačati kapacitete upravljanja gradom

Na temelju navedenog, definiraju se dugoročni strateški ciljevi: Održivi razvoj, očuvanje i optimalna alokacija resursa, Uspješno gospodarstvo, Visoka kvaliteta usluga za stanovništvo, Očuvanje i zaštita okoliša te energetska i resursna učinkovitost, Aktivno praćenje svih pojava i dobro upravljanje.

5.0. Društveno-ekonomska, klimatska i okolišna pozadina grada

Nova Gradiška je smještena u jugozapadnom dijelu istočne Hrvatske, drugi je grad po veličini u Brodsko-posavskoj županiji, nalazi se uz vrlo važne prometnice: autocesta Zagreb – Slavonski Brod – Beograd, željeznička pruga Zagreb – Vinkovci, a kroz grad prolazi i državna cesta prema Požegi i Našicama. Novoj Gradiški teritorijalno pripadaju 4 naselja, to su: Kovačevac, Nova Gradiška, Ljupina i Prvča.

Prema službenom popisu stanovništva iz 2011. godine u Novoj Gradiški živi 14.229 stanovnika. Površina Grada Nova Gradiške je 49,58 km², a s obzirom na broj stanovnika, prosječna gustoća naseljenosti: 287 stanovnika/km².

Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti na području Grada najviše je zaposlenih u prerađivačkoj industriji (662) te u trgovini na veliko i na malo i popravku motornih vozila i motocikala (637). Navedene djelatnosti zapošljavaju 34,57 % od ukupnog broja radnika u Novoj Gradiški. Ostale djelatnosti značajne prema broju zaposlenih su: poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; obrazovanje; građevinarstvo te javna uprava i obrana.

Nalazi se u području umjerene kontinentalne klime s rijetko izraženim meteorološkim ekstremima za koju je karakteristično da srednje mjesečne temperature prelaze 10°C tijekom više od četiri mjeseca te da su srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22°C. Na području Brodsko-posavske županije srednja godišnja temperatura iznosi 10,4°C, pri čemu je najtopliji mjesec srpanj s prosječnom temperaturom od 20,4°C, dok je najhladniji mjesec siječanj s prosječnom temperaturom od -2,4°C. Prosječna količina oborina u županiji iznosi 700-800 mm, prema čemu je pripada umjereno kišnoj klimi. Srednja godišnja količina oborina na području županije izmjerena na postaji Slavonski Brod se kreće oko 700-725 mm godišnje pri čemu je najviše oborine u 2016. i 2017. godini zabilježeno u proljetnim mjesecima (lipanj i svibanj), dok je najmanje oborina zabilježeno u ljetnim mjesecima. Na području Brodsko-posavske županije karakteristični su sjeveroistočni vjetrovi koji pušu najčešće u zimskom dijelu godine te donose hladno i vedro vrijeme. U ruži vjetrova prevladavaju strujanja iz smjerova zapad-jugozapad i istok-sjeveroistok. U županiji najvjetrovitije je područje na obroncima Psunja gdje srednje godišnje brzine vjetra ne prelaze 5,5 m/s.

Prikaz geoloških odnosa razmatranog terena temelji se na geološkim podacima iz osnovne geološke karte RH, list „Nova Gradiška“. Šire područje oko lokacije zahvata je izgrađeno od naslaga kvartarne starosti koje se sastoje od: pleistocenskog proluvija (pr), jezersko-barskih sedimenata te kvartarnih pijesaka, šljunaka i glina. Sjeverno od predmetne lokacije se nalazi jugozapadna padina Požeške gore koja je rasjedom odvojena od Savske depresije. Podnožje Požeške gore je izgrađeno od pliocenskih šljunaka, pijeska, lapora, gline i ugljena.

U sklopu seizmioloških istraživanja za povratni period od 200 godina za šire područje zahvata može se konstatirati da se nalazi na području intenziteta seizmičnosti do 6°. Za povratni period od 200 godina, prema istom izvoru područje je intenziteta seizmičnosti od 8° po MCS ljestvici. Na temelju navedenog određene su površine maksimalnih intenziteta potresa, odnosno proračuni građevina visokogradnje koje se za navedeno područje moraju projektirati na maksimalno opaženi intenzitet potresa od 8° po MCS ljestvici.

Na području Grada Nove Gradiške nije uspostavljen sustav kontinuiranog mjerenja koncentracija onečišćujućih tvari u zraku i kvalitete oborina. Podaci o kakvoći zraka šireg

područja lokacije zahvata temelje se na Godišnjem izvješću o praćenju kakvoće zraka na području Republike Hrvatske za 2018. g. (MZOE, Klasa: 351-02/19-26/06, Urbroj: 378-19-5, listopad 2019.). Prema članku 5. Uredbe o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske (NN 1/14), lokacija zahvata nalazi se u zoni s oznakom HR 2 Kontinentalna Hrvatska (izuzimajući aglomeraciju HR ZG).

Šire predmetno području karakterizira antropogeni krajobraz heterogenih značajki. To je pretežito nizinski krajobraz koji se smjestio uz rijeku Savu, u čijoj strukturi prevladavaju elementi kulturnog krajobraza s prostranim obradivim površinama, livadama, urbanom sredinom i okolnim naseljima nepravilnog tipa. U nešto manjoj mjeri na razmatranom području zastupljena je i vegetacija šuma tj. sastojine hrastovo-grabovih šuma, čistih grabovih te poplavnih šuma hrasta lužnjaka, poljskog jasena i crne johe.

Na području grada Nova Gradiške nalazi se 12 kulturnih dobara. 3 dobra pripadaju kategoriji sakralna graditeljska baština, 2 dobra pripadaju kategoriji muzejska građa, 2 dobra pripadaju kategoriji sakralni/religijski predmeti, 1 dobro pripada kategoriji arheološka baština, 1 dobro pripada kategoriji glazbeni instrument, 1 dobro pripada kategoriji profana graditeljska baština, 1 dobro pripada kategoriji kulturno-povijesna cjelina, a 1 dobro pripada kategoriji memorijalna baština.

Grad Nova Gradiška se nalazi unutar slivnog područja „Šumetlica-Crnac“ koje se, prema konfiguraciji terena, dijeli na brdski (sjeverni) dio površine 469,02 km² i nizinski (južni dio) površine 514,13 km². Vodotok Šumetlica izvire na južnim padinama Psunja i gravitira na jug gdje se južno od autoceste Zagreb – Lipovac, kod naselja Visoka Greda, ulijeva u lateralni kanal Trnava, a on se ulijeva u rijeku Savu. Ukupna duljina vodotoka Šumetlica je oko 20 km, a glavna pritoka mu je potok Bačica koji se u Šumetlicu ulijeva na području naselja Cernik. Potočić Laminac je pritoka Šumetlice na sjevernom ulazu u Novu Gradišku. Najveće naselje u slivu je Nova Gradiška, a od ostalih naselja južno je naselje Prvča i Visoka Greda, a sjeverno Cernik i Cernička Šumetlica. Područje sliva presijeca niz prometnica: autocesta Zagreb – Lipovac, željeznička pruga Zagreb – Vinkovci i regionalna cesta N. Gradiška – S. Brod.

Prema Izvratku iz Registra vodnih tijela prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (Hrvatske vode, lipanj 2019.), na širem predmetnom području nalaze se vodna tijela površinskih voda CSRN0072_001 (Trnava), CSRN0134_002 (Rešetarica), CSRN0192_001 (Šumetlica), CSRN0288_001 (Lufina), CSRN0334_002 (D), CSRN0334_001 (D-1), CSRN0366_001 (Starča) te CSRN0532_001 (Ljufina Korasno). Predmetno područje se nalazi u grupiranom vodnom tijelu podzemne vode Lekenik – Lužani koje ima oznaku koda CSGI_28.

Uvidom u važeću prostorno plansku dokumentaciju vidljivo je da se Grad Nova Gradiška ne nalazi na području zona sanitarne zaštite izvorišta. Članak 102. Prostornog plana uređenja Grada Nove Gradiške (Novogradiški glasnik – službeno glasilo Grada Nova Gradiška, br. 06/99, 01/03, 07/04, 02/07, 10/14, 06/16, 07/18 i 09/18 – pročišćeni tekst) navodi kako na prostoru Grada Nova Gradiška nema izvorišta i/ili vodozaštitnih zona na kojima se utvrđuju posebni režimi zaštite.

Unutar područja Grada se ne nalazi područje ekološke mreže koje je proglašeno Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13, 105/15). U neposrednoj blizini predmetne lokacije, na udaljenosti od oko 600 m južno, nalazi se područje očuvanja značajno za ptice

(POP) HR1000004 Donja Posavina. Osim prethodno navedenog područja ekološke mreže, na širem području (na udaljenosti većoj od 1 km) lokacije zahvata nalaze se:

- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice, južno na udaljenosti od oko 5,3 km te,
- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000416 Lonjsko polje, jugozapadno na udaljenosti od oko 13,5 km.

Tip vegetacije koji prevladava na užem području Grada Nove Gradiške je nizinski tip vegetacije. Predmetno područje je većim dijelom okruženo obrađenim oranicama pod poljoprivrednim kulturama, na kojima je široko rasprostranjena korovna i ruderalna vegetacija u kojoj prevladavaju kozmopolitske vrste poput koprive (*Urtica dioica*), divljeg pelina (*Artemisia vulgaris*), čička (*Arctium lappa*), širokolisnog trputca (*Plantago major*), tupolisne kiselice (*Rumex obtusifolius*), dlakavog šupljozuba (*Galeopsis pubescens*) i drugih. S obzirom na to da je lokacija zahvata smještena u poljoprivrednom području u neposrednoj blizini naselja, na lokaciji se očekuju životinjske vrste koje žive u blizini čovjeka. Na predmetnom području, okolnim oranicama, u vrtovima i kultiviranim površinama, prisutne su različite vrste glodavaca, kao npr. europska krtica (*Talpa europaea*), poljska voluharica (*Microtus arvalis*), obični puh (*Myoxus glis*), vrtni puh (*Eliomys quercinus*), poljski miševi (*Apodemus sp.*), vjeverica (*Sciurus vulgaris*) i dr.

Prema isječku iz digitalne Pedološke karte Republike Hrvatske planirani zahvat se nalazi na području hidromorfnog tla, močvarno glejno, vertično. Hidromorfna tla karakterizira povremena ili trajna zasićenost zemljišnog profila površinskom i/ili podzemnom vodom.

6.0. Postojeća opskrba energijom Grada Nova Gradiška

Za opskrbu električnom energijom te održavanje elektroenergetskog sustava na području Grada Nove Gradiške zadužen je HEP – Operater distribucijskog sustava d.o.o. koji pokriva područje od 49,58 km² i Hrvatski operator prijenosnog sustava – HOPS d.o.o. Zagreb. Opremljenost prostora vodovima i uređajima nepokretnih i pokretnih telekomunikacija u skladu je s planom opskrbe. Područjem Nove Gradiške prolazi nadzemni dalekovod od TS 110/35/10 kV (110 kV i 35 kV zračni i podzemni dalekovodi u vlasništvu HEP-a i 110 kV zračni i podzemni dalekovod u vlasništvu HOPS-a Zagreb) koji je povezan sa središtem Brodsko-posavske županije Slavonskim Brodom – TS 110/35 kV. Privatni investitori planiraju izgradnju elektrana na biomasu. U desetogodišnjem planu razvoja distribucijske mreže Elektre Slavonski Brod planirana je: izgradnja kablenskog dalekovoda od Nove Gradiške do Industrijskog parka Nova Gradiška, izgradnja kablenskog dalekovoda od postojećeg zračnog dalekovoda za Naplatne kućice do Precrpne stanice Ljupina, izgradnja kablenskog dalekovoda od postojećeg zračnog dalekovoda Nova Gradiška 1 – Donji Bogičevci do Odlagališta Šagulje-Ivik, zamjena dva postojeća transformatora od 4 MVA s transformatorima od 8 MVA u TS35/10 kV Nova Gradiška 2 te postupni prijelaz s 10 kV na 20 kV naponsku razinu. Plin se na područje Grada Nova Gradiška dobavlja kroz transportni sustav kojim upravlja operator sustava „Plinacro“ d.o.o. Dužina izgrađenog PE distributivnog plinovoda iznosi 110,3 km. Na području Grada izgrađeno je 2.900 priključaka za osobne potrebe, uglavnom kućanstava. Cijelo područje Grada u potpunosti je plinificirano, a za održavanje je zadužena tvrtka Plin projekt d.o.o. Sadašnja dužina ST plinovoda iznosi 86,2 km, a NT plinovoda 24,1 km.

7.0. Dosadašnji projekti vezane uz energetske učinkovitost i prilagodbu klimatskim promjenama

Grad Nova Gradiška je prepoznao energetske učinkovitost, održivi razvoj i zaštitu okoliša kao imperativne 21. stoljeća, te poštujući načela vizije Energetske strategije Republike Hrvatske kontinuirano analizira i razvija smjernice u osmišljavanju i provedbi projekata iz gore navedenih područja na lokalnoj razini, tako postavljajući čvrste temelje održivog razvoja grada, čija uspješna realizacija rezultira višestrukom koristi za, prvenstveno, građane i gospodarstvo na području Grada.

1. Između grada Nove Gradiške i Jadro –Lux d.o.o., kao pružatelja energetske usluge, potpisan je ugovor o pružanju energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti grada Nova Gradiška. Radi se o energetske uštedi električne energije u javnoj rasvjeti na području Grad Nova Gradiška čijom će se zamjenom postojećih rješenja u jasnoj rasvjeti, smanjiti potrošnju električne energije primjenom učinkovitih svjetiljki na bazi LED tehnologije, a ukupno će se zamijeniti 1.484 rasvjetna tijela u roku od 200 dana. Planirana ušteda na godišnjoj bazi je 212.273 kWh. Ukupna vrijednost projekta je 5.910.000,00 kn financirana iz ostvarenih ušteda. LED rasvjetom u potpunost će se smanjiti emisija ugljikovog dioksida, dok će istovremeno povećati kvaliteta rasvjete i poboljšati izgled Grada.
2. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je sufinancirao sanaciju odlagališta Šagulje-Ivik koje će biti u funkciji do izgradnje Županijskog centra za gospodarenje otpadom. Na odlagalište otpada Šagulje-Ivik komunalni se otpad odlaže od 1997. godine, sukladno odredbama odluke Gradskog vijeća iz iste godine. Odluka je donesena na temelju rezultata Studije pogodnosti lokacije izrađene od strane Urbanističkog instituta Hrvatske. Na odlagalište se odlaže isključivo komunalni otpad, iz oko 10.500 kućanstava s približno 32.000 stanovnika. Godišnje se odloži između 14.000 i 20.000 t komunalnog otpada. Dio odlagališta na kojem se danas odlaže otpad zauzima površinu od cca 3,5 ha. Osnovnu stacionarnu opremu čine: mosna vaga, kontejner za osoblje, 10-ak kontejnera za određene vrste otpada, te posude za zbrinjavanje problematičnog otpada, agregat za napajanje pumpi za recirkulaciju procjednih voda, baklja za spaljivanje plinova (u funkciji od rujna 2017. godine) čijom upotrebom se smanjuju emisije metana kao stakleničkog plina u zrak.
3. Reciklažno dvorište Šagulje-Ivik u Novoj Gradiški otvoreno je krajem kolovoza. Ukupna vrijednost projekta je gotovo 6,8 milijuna kuna, od čega bespovratna sredstva iznose 4,5 milijuna kuna. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda. Reciklažno dvorište, koje se nalazi u naselju Prvča, izuzetno je važan projekt za Novu Gradišku jer donosi brojne koristi za građane. Naime, svi građani će imati priliku besplatno riješiti se suvišnog otpada na siguran i za okoliš prihvatljiv način. Također, konačno se rješava pitanje divljih odlagališta. Ovim projektom će se pridonijeti i samim ciljevima projekta – smanjenju ukupne količine otpada, povećanju stope odvojenog prikupljanja otpada te rješavanju problema s otpadom na način koji nije štetan za čovjeka i okoliš.
4. Grad Nova Gradiška je u svoju Strategiju razvoja do 2020. godine uvrstio potrebu provođenja niza „zelenih projekata“ uključujući i punionicu za električne automobile. Nakon potpisivanja Sporazuma grada Nove Gradiške i HEP-a o razvojnom projektu

izgradnje infrastrukture za punjenje električnih vozila u Novoj Gradiški, realiziran je projekt izgradnje punionice za električne automobile u okviru parkirališta na Trgu kralja Tomislava

5. Izrada potrebne dokumentacije za izgradnju fotonaponske elektrane. Izrađen je elaborat zaštite okoliša zahvat FOTONAPONSKA ELEKTRANA NOVA GRADIŠKA (dalje u tekstu: FNE NOVA GRADIŠKA) koja se planira na k.č. broj 869/6 K.O. PRVČA, administrativni obuhvat Grad Nova Gradiška, Brodsko-posavska županija. Priključak FNE NOVA GRADIŠKA na mrežu je snage 495 kW, a snaga elektrane na DC strani je 585 kW. Nastavno na to, Grad je pokrenuo aktivnosti na izradi projektne dokumentacije za predmetnu FNE NOVA GRADIŠKA, na zemljištu koje je u vlasništvu Grada, a projektne aktivnosti su odobrene i bit će dijelom financirane kroz Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska-Srbija 2014-2020., u koji su uključeni Grad Šabac, Lokalna akcijska grupa „Zapadna Slavonija“ i Grad Nova Gradiška.
6. Grad Nova Gradiška je u suradnji s FZOEU i MRRIEF obavio rekonstrukciju Društvenog doma „Mala“, višenamjenske dvorane u POU, zgrade Zrinskih 1, 15 obiteljskih kuća, Gradskog muzeja i Dječjeg vrtića „Maslačak“.

8.0. Propisane aktivnosti sukladno Strategiji razvoja Grada Nova Gradiška do 2020.

U Strategiji razvoja Grada Nova Gradiška do 2020 je navedeno sljedeće: „*Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjenu mjera energetske učinkovitosti – Gospodarski razvoj Grada Nova Gradiška paralelno za sobom povlači veću potrošnju toplinske i električne energije što se posljedično negativno odražava na okoliš i kvalitetu života građana Nove Gradiške. Realizacijom mjera ovoga prioriteta želi se promicati važnost korištenja obnovljivih izvora energije. Nužno je i povećanje energetske učinkovitosti zgrada javnog i privatnog sektora kako bi se smanjila potrošnja energije i na taj način ostvarila manja emisija štetnih plinova. Poticanjem ugradnje sustava obnovljivih izvora energije također se želi naglasiti važnost brige o okolišu i ostvariti ekološka održivost na području Grada. Također, kako bi se smanjio loš utjecaj na zdravlje čovjeka i onečišćenje prirode, potrebno je smanjenje količine otpada, educiranje stanovništva o potrebi razvrstavanja otpada, saniranje neuređenih odlagališta te uspostavljanje adekvatnog sustava gospodarenja otpadom*“ te su mjere definirane kroz zadovoljenje strateškog cilja 2:

STRATEŠKI CILJ 2: Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša čiju su prioriteti:

- Uspostavljanje efikasnog sustava upravljanja komunalnom infrastrukturom i imovinom u vlasništvu Grada
- Poboljšanje kvalitete postojeće prometne infrastrukture
- Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjenu mjera energetske učinkovitosti
- Osiguranje visokog stupnja zaštite okoliša i upravljanja kriznim situacijama izazvanim prirodnim nepogodama

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.1.	Uspostavljanje efikasnog sustava upravljanja komunalnom infrastrukturom i imovinom u vlasništvu Grada
Mjera 2.1.1.	Razvoj sustava vodoopskrbe
Cilj mjere	Povećanje prostora za skladištenje vode na zadovoljavajuću razinu te povećanje učinka pročišćavanja kako bi se zadovoljile sadašnje i dugoročne potrebe za pitkom vodom odgovarajuće kvalitete. Uspostavljanje sustava za unaprjeđenje, održavanje i upravljanje sustavom vodoopskrbe. Porast priključak na gradski vodovod i razvijanje povjerenja kućanstava i gospodarskih subjekata.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jačanje kapaciteta za unaprjeđenje, održavanje i upravljanje sustavom vodoopskrbe ▪ Produžetak magistralnog cjevovoda ▪ Povećanje kapaciteta vodospreme i pripremu za kućne priključke ▪ Dovršetak izgradnje magistralnog cjevovoda s ciljem povezivanja vodoopskrbnog sustava Davor i Nova Gradiška uz mogućnost izgradnje veze Novska – Nova Gradiška te nabava opreme za učinkovitije upravljanje sustavom ▪ Rekonstrukcija akumulacijskog jezera Bačica s ciljem povećanja kapaciteta i boljeg pročišćavanja vode u skladu s regulativama RH i EU ▪ Rekonstrukcija Bačice uključuje izgradnju vodospreme ($V=3.000\text{m}^3$), rekonstrukciju uređaja za kondicioniranje vode i izgradnju magistralnog cjevovoda duljine oko 3,78 km ▪ Bolje povezivanje i suradnja institucija zaduženih za planiranje i provedbu projekta ▪ Mjere zaštite izvorišta pitke vode i vodnih resursa ▪ Upravljanje kvalitetom pitke vode na području grada ▪ Briga o stanju vodotoka u blizini akumulacijskog jezera „Bačica“ ▪ Poticanje rasta broja priključaka kućanstava na gradski vodovod ▪ Priprema dokumentacije za prijavu projekata na EU fondove i programe ▪ Prijava projekata iz područja vodoopskrbe nacionalne i EU fondove i programe
Nositelji	Grad Nova Gradiška, općina Cernik, općina Rešetari, Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatske vode, “Vodovod zapadne Slavonije” d.o.o. za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju
Korisnici	Grad Nova Gradiška, stanovništvo Grada Nove Gradiške i općina Cernik i Rešetari, poduzeća na navedenom području

Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizirana izgradnja retencijskih bazena ▪ Izgrađene crpne stanice ▪ Izgrađeni gravitacijski kolektori i tlačnih cjevovoda ▪ Izgrađen novi magistralni vodoopskrbni cjevovod ▪ Povećan vodoopskrbni kapacitet ▪ Porast broja kućanstava priključenih na sustav vodoopskrbe ▪ Porast broja gospodarskih subjekata priključenih na sustav vodoopskrbe ▪ Razvijen sustav zaštite izvorišta pitke vode i vodnih resursa ▪ Unaprijeđena suradnja institucija za planiranje i provedbu projekata od zajedničkog interesa ▪ Pripremljena dokumentacija za prijavu projekata na EU fondove i programe ▪ Broj uspješno realiziranih projekata iz područja vodoopskrbe
------------	---

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.1.	Uspostavljanje efikasnog sustava upravljanja komunalnom infrastrukturom i imovinom u vlasništvu Grada
Mjera 2.1.2.	Razvoj odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
Cilj mjere	Proširenje jedinstvenog sustava odvodnje, prikupljanje svih otpadnih voda i njihovo bolje pročišćavanje te smanjenje izravnog upuštanja neobrađenih otpadnih voda u površinske vode kako bi se zaštitio biološki sustav.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja uređaja za pročišćavanje vode s 3. stupnjem pročišćavanja otpadnih voda na području naselja Prvča ▪ Izgradnja zasebnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području naselja Ljupina, zajedno s općinom Vrbje ▪ Realizacija projekta “Razvoj vodnocomunalne infrastrukture Nova Gradiška” koji uključuje: dogradnja i proširenje postojećeg sustava odvodnje – izgradnja retencijskih bazena, retencijskih kolektora, crpne stanice, spojnih kolektora, istočnog transportnog kolektora te proširenje sustava odvodnje na periferna naselja uz nadogradnju sustava u naseljima Prvča i Rešetari ▪ Pročišćavanje otpadnih voda – izgradnja uređaja 3. stupnja pročišćavanja temeljenog na biološkom postupku pročišćavanja ▪ Poticanje korištenja suvremenih tehnologija u sustavu zbrinjavanja otpadnih voda ▪ Priprema dokumentacije za prijavu projekata na EU fondove i programe ▪ Prijava projekata iz područja odvodnje na nacionalne i EU fondove i programe
Nositelji	Grad Nova Gradiška, općina Cernik, općina Rešetari, Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatske vode, “Vodovod zapadne Slavonije” d.o.o. za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju
Korisnici	Grad Nova Gradiška, stanovništvo Grada Nove Gradiške i općina Cernik i Rešetari, poslovni subjekti na navedenom području

Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekonstruirano i obnovljeno 7 retencijskih bazena, 1 retencijski kolektor, 1 crpna stanica, 1 spojni kolektor ▪ Izgrađen istočni transportni kolektor ▪ Izgrađeno 10 novih crpnih stanica u svrhu proširenja sustava odvodnje ▪ Izgrađeno 28,3 km kolektora i 4 km tlačnih cjevovoda ▪ Izgrađen 1 uređaj 3. stupnja pročišćavanja otpadnih voda ▪ Izgrađen novi i obnovljen postojeći sustav za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda ▪ Porast broja kućanstava priključenih na sustav odvodnje ▪ Porast broja gospodarskih subjekata priključenih na sustav odvodnje ▪ Smanjena količina nepročišćenih otpadnih voda koje se ispuštaju u okoliš ▪ Smanjeno zagađenje okoliša ▪ Uvedene suvremene tehnologije u sustavu zbrinjavanja otpadnih voda
------------	---

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.1.	Uspostavljanje efikasnog sustava upravljanja komunalnom infrastrukturom i imovinom u vlasništvu Grada
Mjera 2.1.3.	Izrada i provedba plana upravljanja gradskom imovinom
Cilj mjere	Izrada plana upravljanja gradskom imovinom koji uključuje plan obnove i modernizacije navedene imovine uz povećanje njezine iskoristivosti za različite funkcije. Uređenje imovinsko-pravnih odnosa, uređenost prostorno planske dokumentacije i identificirane barijere prilikom izdavanja raznih dozvola i upravljanje njima.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obnova i modernizacija prostora u vlasništvu Grada ▪ Usklađivanje informacija u katastru i zemljišnim knjigama ▪ Stavljanje prostora u gradskom vlasništvu na raspolaganje za društveno korisne aktivnosti ▪ Transparentno i konsolidirano upravljanje imovinom ▪ Povećanje iskoristivosti gradske imovine ▪ Procjena vrijednosti imovine ▪ Uspostava registra nekretnina u vlasništvu Grada ▪ Optimizacija sustava za održavanje nekretnina ▪ Uspostava GIS sustava ili alternativnih zadovoljavajućih rješenja
Nositelji	Grad Nova Gradiška, "Vodovod zapadne Slavonije" d.o.o. za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju
Korisnici	Grad Nova Gradiška, stanovništvo, poslovni subjekti
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrađen plan upravljanja imovinom Grada Nova Gradiška ▪ Povećana dostupnost informacija i transparentnost procedura ▪ Povećani prihodi temeljem veće iskoristivosti gradske imovine ▪ Broj m² gradske imovine stavljene u funkciju ▪ Obnovljen dio gradske imovine ▪ Uspostavljen registar nekretnina u vlasništvu Grada ▪ Implementiran GIS sustav ili slično alternativno rješenje

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.1.	Uspostavljanje efikasnog sustava upravljanja komunalnom infrastrukturom i imovinom u vlasništvu Grada
Mjera 2.1.4.	Razvoj male infrastrukture
Cilj mjere	Razvoj svih potrebnih preduvjeta za rast i razvoj konkurentnog gospodarstva te unaprjeđenje kvalitete života građana putem ulaganja u učinkovito održavanje komunalne infrastrukture, izgradnju i rekonstrukciju nogostupa, autobusnih stajališta i slično. Modernizacija javne rasvjete i poboljšanje njezine energetske učinkovitosti te utjecaja na zaštitu okoliša. Razvoj širokopojasnog interneta na području grada, posebice u industrijskoj zoni grada, i novih tehnologija u obliku hotspot lokacija na frekventnim mjestima na području grada s ciljem povećanja produktivnosti rada, privlačenja investicija i ravnomjernog razvoja grada Nova Gradiška.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja ekološki učinkovite javne rasvjete ▪ Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju i gradnju sustava javne rasvjete ▪ Izgradnja i rekonstrukcija nogostupa, biciklističkih staza, autobusnih stajališta i slično ▪ Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu ▪ Uvođenje suvremenih telekomunikacijskih tehnologija (hotspot) na frekventne lokacije na području grada ▪ Uređenje javnih prostora u svrhu stvaranja prepoznatljivosti identiteta Grada Nova Gradiška te u skladu s razvijenim planom brendiranja Grada (park, dječja igrališta, vrtić, izgradnja skate parka, zelene površine i ostalo) ▪ Analiza stanja postojećih groblja i izrada prijedloga unaprjeđenja postojećeg stanja gradskih groblja
Nositelji	Grad Nova Gradiška, Brodsko-posavska županija
Korisnici	Stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgrađena ekološki učinkovita rasvjeta ▪ Izrađena projektna dokumentacija za rekonstrukciju i gradnju sustava javne rasvjete ▪ Smanjeno svjetlosnog onečišćenja i troškovi električne energije ▪ Razvijena infrastruktura širokopojasnog interneta ▪ Uvedene hotspot lokacije na području grada ▪ Prošireni i uređeni javni prostori ▪ Unaprijeđena gradska groblja

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.2.	Poboljšanje kvalitete postojeće prometne infrastrukture
Mjera 2.2.1.	Dogradnja i rekonstrukcija cestovne infrastrukture
Cilj mjere	Povećanje kvalitete cestovne i ostale prometne infrastrukture kako bi se osigurala što bolja prometna povezanost na lokalnoj razini za potrebe svakodnevnog kretanja građana u prometu, ali i regionalna povezanost te povezanost s državnim cestama kao preduvjet za gospodarski razvoj Grada i povećanje kvalitete života građana.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekonstrukcija postojećih prometnica – asfaltiranje makadamskih ulica, rekonstrukcija raskrižja i postojećih ulica, izrada nogostupa, izrada biciklističkih i pješačkih staza, proširenje kolnika, izgradnja pločnika kojeg brojne prometnice nemaju ▪ Rekonstrukcija javnih parkirališnih mjesta i ostalih javnih prometnih površina ▪ Učinkovito održavanje prometne infrastrukture ▪ Izgradnja kružnih tokova na križanjima s velikom frekvencijom automobila ▪ Modernizacija signalne i sigurnosne opreme i uređaja u prometu ▪ Rekonstrukcija gradskog središta i šetališta ▪ Uređenje glavnih pješačkih površina za potrebe osoba s poteškoćama te obogaćenje urbanom opremom ▪ Nastavak izgradnje II. i III. faze južne obilaznice ▪ Pravovremeno informiranje sudionika prometa o problemima i zastojsima u prometu te tako i povećanje sigurnosti i protočnosti prometa ▪ Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za EU fondove
Nositelji	Grad Nova Gradiška, komunalno poduzeće „Eko Kong“, Županijska uprava za ceste, Hrvatske ceste
Korisnici	Grad Nova Gradiška, stanovništvo, poslovni subjekti, nacionalna i županijska uprava za ceste, Hrvatske ceste
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj kilometara rekonstruiranih postojećih prometnica i raskrižja ▪ Broj kilometara novoizgrađenih lokalnih cesta ▪ Broj kilometara asfaltiranih makadamskih ulica ▪ Broj novoizgrađenih kružnih tokova
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Propusna moć raskrižja ▪ Smanjenje potrebnog vremena putovanja unutar Grada i na širem gradskom području ▪ Broj kilometara novoizgrađenih pješačkih i biciklističkih staza

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.2.	Poboljšanje kvalitete postojeće prometne infrastrukture
Mjera 2.2.2.	Obnova i modernizacija željezničke infrastrukture
Cilj mjere	Povećanje kvalitete i modernizacija željezničke infrastrukture (na području Grada) kako bi se stvorili bolji uvjeti za potrebe dnevnih migracija stanovnika.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uređenje željezničkih prijelaza na području Grada ▪ Modernizacija signalizacije na željezničkim prijelazima kako bi se povećala sigurnost u prometu ▪ Rekonstrukcija i modernizacija željezničkog kolodvora na području Grada ▪ Predlaganje prometnih rješenja u željezničkom prometu nadležnom Ministarstvu ▪ Usklađenje željezničke infrastrukture s propisanim tehničko-tehnološkim standardima
Nositelji	Grad Nova Gradiška, Hrvatske željeznice, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
Korisnici	Grad Nova Gradiška, stanovništvo, poslovni subjekti, Hrvatske željeznice
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj uređenih željezničkih prijelaza ▪ Povećana sigurnost na željezničkim prijelazima ▪ Poboljšana željeznička infrastruktura – obnovljen željeznički kolodvor

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.3.	Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjene mjera energetske učinkovitosti
Mjera 2.3.1.	Razvoj i uspostava sustava gospodarenja otpadom
Cilj mjere	Održivo gospodarenje otpadom koje uključuje odvojeno sakupljanje komunalnog otpada i izgradnju reciklažnog dvorišta, valjano upravljanje i nadzor nad odlagalištem komunalnog otpada te sanaciju neuređenih odlagališta u svrhu poboljšanja zdravlja građana i smanjenja onečišćenja okoliša. Uz navedeno, cilj je i poboljšanje komunikacije između građana i javnih službi putem primjene novih tehnoloških rješenja, kako bi se povećala učinkovitost u radu komunalnih službi.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ulaganje u infrastrukturu i objekte koji su potrebni za pravovaljano gospodarenje otpadom ▪ Smanjenje količine otpada ▪ Uvođenje sustava naplate odvoza otpada prema količini otpada ▪ Iskorištavanje korisnih svojstava otpada ▪ Širenje mreže zelenih otoka i rješavanje problema njihovog pražnjenja ▪ Provedba edukacije građana i poslovnih subjekata o važnosti razvrstavanja otpada ▪ Unaprjeđenje rada reciklažnog dvorišta ▪ Otvaranje postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpadnog papira, kartona, metala, plastike i drugih materijala ▪ Izgradnja i opremanje postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postavljanje kontejnera za dobrovoljnu predaju metalnog otpada u dvorištu tvrtke „Odlagalište“ d. o. o. ▪ Sanacija onečišćenih lokacija i divljih odlagališta po zaprimljenim prijavama građana ▪ Primjena CityHub aplikacije ili sličnog rješenja koja omogućuje građanima dojavu komunalnih problema i provjeru statusa o njihovom rješavanju.
Nositelji	Brodsko-posavska županija, Grad Nova Gradiška, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, komunalno poduzeće „Odlagalište“, poslovni subjekti
Korisnici	Stanovništvo, poslovni subjekti
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Godišnji broj komunalnih intervencija ▪ % stanovništva obuhvaćenog redovnim odvozom otpada ▪ Ukupna količina sakupljenog otpada ▪ Povećan broj zelenih otoka na području Grada ▪ Broj zatvorenih nelegalnih odlagališta ▪ Stopa odvojenog prikupljanja otpada ▪ Broj edukacija provedenih na temu važnosti razvrstavanja otpada ▪ % korištenja otpada kao sekundarne sirovine ▪ CityHub aplikacija ili slično rješenje ▪ Postavljen kontejner za dobrovoljnu predaju metalnog otpada

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.3.	Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjene mjera energetske učinkovitosti
Mjera 2.3.2.	Unaprjeđenje energetske infrastrukture
Cilj mjere	Povećanje energetske učinkovitosti u javnom sektoru s ciljem smanjenja potrošnje energenata i ostvarenja materijalnih ušteda te promicanje korištenja OIE kako bi se smanjio štetan utjecaj na okoliš.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza postojećeg sustava energetske mreže i izrada prijedloga za poboljšanje njegove učinkovitosti ▪ Racionalno gospodarenje energijom i kontinuirano praćenje i planiranje energetske potrošnje ▪ Primjena novih tehnoloških rješenja u sustavu opskrbe energijom ▪ Zamjena energetski neučinkovite javne rasvjete s energetski učinkovitijim žaruljama ▪ Provedba programa energetske obnove zgrada u vlasništvu Grada ▪ Uvođenje poticajnih mjera “zelene” (energetski učinkovite) gradnje ▪ Poticanje provođenja mjera energetske obnove ▪ Praćenje globalnih trendova u području energetske učinkovitosti i primjena najboljih rješenja iz prakse ▪ Izrada Akcijskog plana energetski održivog razvoja (SEAP) ▪ Priprema projekata energetske obnove za sufinanciranje iz nacionalnih izvora i EU fondova
Nositelji	Grad Nova Gradiška, Brodsko-posavska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvo zaštite okoliša

Korisnici	Grad Nova Gradiška, stanovništvo, poslovni subjekti
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % smanjenja potrošnje energenata u javnom i privatnom sektoru na području Grada ▪ Zamijenjen sustav javne rasvjete ▪ Smanjenje štetnih emisija ▪ Broj predloženih mjera za povećanje energetske učinkovitosti ▪ Broj provedenih rješenja za unaprjeđenje energetske infrastrukture ▪ Broj m² obnovljenih zgrada u vlasništvu Grada ▪ Izrađen Akcijski plan energetske održivosti razvoja

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.3.	Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjene mjera energetske učinkovitosti
Mjera 2.3.3.	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i smanjenje štetnih emisija
Cilj mjere	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u javnom i privatnom sektoru te u kućanstvima s ciljem veće energetske učinkovitosti i povećanja udjela energije iz OIE kako bi se smanjila emisija CO ₂ i drugih štetnih tvari i povećala iskoristivost prirodnih resursa kao izvora energije koji ne djeluju štetno na okoliš.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada studije o mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije na području Grada ▪ Energetski pregledi objekata i izrada energetskih certifikata ▪ Bolja promocija korištenja OIE ▪ Povećanje informiranosti putem edukacija o mogućnosti korištenja i prednostima OIE ▪ Poticanje izgradnje kapaciteta OIE
Nositelji	Grad Nova Gradiška, Brodsko-posavska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvo zaštite okoliša, poslovni subjekti, obrazovne institucije, stanovništvo
Korisnici	Grad Nova Gradiška, stanovništvo, poslovni subjekti, obrazovne institucije
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj projekata u kojima se koriste OIE ▪ Porast kvalitete opskrbe korisnika energentima ▪ Broj održanih edukacija o mogućnosti korištenja OIE ▪ Povećanje udjela korištenja OIE u ukupno korištenim energentima ▪ Smanjenje emisije CO₂

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.4.	Osiguranje visokog stupnja zaštite okoliša i upravljanja kriznim situacijama izazvanim prirodnim nepogodama
Mjera 2.4.1.	Izrada strategije zaštite okoliša i prirodnih resursa
Cilj mjere	Jačanje sustava zaštite okoliša s ciljem očuvanja prirodne i biološke raznolikosti na području Grada Nova Gradiška. Identificiranje i stavljanje na korištenje prirodnih resursa u obliku potencijalnih turističkih atrakcija na temelju čega će se potaknuti razvoj turizma i ekološke proizvodnje na području grada Nove Gradiške. Razvoj preduvjeta za proširenje turističke ponude i poticanje razvoja i brendiranja ekoloških poljoprivrednih proizvoda.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružanje potpore „zelenim“ inicijativama ▪ Izrada plana ekološke održivosti Grada ▪ Uspostava sustava za praćenje kakvoće okoliša ▪ Uključivanje civilnog društva u projekte s ciljem zaštite okoliša ▪ Očuvanje prirodnih resursa ▪ Identifikacija, valorizacija i interpretacija prirodnih vrijednosti i baštine u svrhu zaštite i održivog razvoja ▪ Promocija prirodnih vrijednosti i kulturne baštine ▪ Zaštita ugroženih biljnih i životinjskih vrsta ▪ Podrška projektima koje provode organizacije civilnog društva na području zaštite okoliša i prirode te održivog korištenja prirodnih resursa
Nositelji	Grad Nova Gradiška, Brodsko-posavska županija, “Vodovod zapadne Slavonije” d.o.o. za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, organizacije civilnog društva
Korisnici	Stanovništvo, poslovni subjekti
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porast aktivnih „zelenih“ udruga na području Grada ▪ Visina godišnje financijske potpore za rad „zelenih“ udruga ▪ Izrađen plan ekološke održivosti ▪ Broj radionica održanih na temu zaštite okoliša i očuvanja prirodnih resursa ▪ Unaprjeđenje sustava za praćenje kakvoće okoliša ▪ Valorizacija prirodnih vrijednosti i resursa u gospodarskom smislu ▪ Zaštićeni prirodni resursi i očuvana prirodna ravnoteža na području grada

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša
Prioritet 2.4.	Osiguranje visokog stupnja zaštite okoliša i upravljanja kriznim situacijama izazvanim prirodnim nepogodama
Mjera 2.4.2.	Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša od požara i prirodnih nepogoda
Cilj mjere	Razvoj i poboljšanje sustava zaštite okoliša od požara i prirodnih nepogoda kako bi se povećala razina sigurnosti stanovništva i umanjio negativan utjecaj požara i drugih nepogoda na okoliš. Rekonstrukcija vatrogasnog objekta i njegovo stavljanje u višestruku funkciju u korist svih građana.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada plana postupanja u slučaju nastupanja požara i drugih prirodnih nepogoda ▪ Revizija i poboljšanje plana obrane od poplave ▪ Informiranje građana o načinu postupanja u slučaju različitih nepogoda ▪ Jačanje suradnje nadležnih institucija za sanaciju požara i prirodnih nepogoda ▪ Upravljanje rizicima i sigurnošću ▪ Rekonstrukcija, modernizacija i opremanje vatrogasnog objekta ▪ Osposobljavanje vatrogasaca na temelju posebnih propisa ▪ Organizacija i promocija vatrogasnih priredbi ▪ Poticanje aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i OCD-a u području zaštite od požara i spašavanja ▪ Edukacija predavača za osposobljavanje vatrogasaca ▪ Priprema programa i projekata za sufinanciranje iz EU fondova i na državnoj i lokalnoj razini
Nositelji	Grad Nova Gradiška, Brodsko-posavska županija, “Vodovod zapadne Slavonije” d.o.o. za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, institucije i organizacije koje se bave zaštitom i spašavanjem
	organizacije civilnog društva, Javna Vatrogasna Postrojba Nova Gradiška, Dobrovoljno vatrogasno društvo Nova Gradiška
Korisnici	Stanovništvo, poslovni subjekti, organizacije civilnog društva
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrađen plan postupanja u slučaju požara i prirodnih nepogoda ▪ Broj održanih radionica s ciljem povećanja sigurnosti građana ▪ Broj institucija uključenih u sustav zaštite od požara i prirodnih nepogoda ▪ Broj osposobljenih interventnih jedinica ▪ Broj obavljenih intervencija ▪ Izvješće o stanju okoliša ▪ Unaprijeđen vatrogasni objekt

9.0. Analiza ostvarenih ciljeva za postizanje strateškog cilja 2 Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša

Na osnovu analize ostvarenih ciljeva i analize postojećeg stanja, ciljeva i mogućnosti koje su dane u nacrtu Energetske strategije propisat će se nadsektorske i sektorske mjere koje Grad Nova Gradiška mora poduzeti do 2030. godine u ostvarivanju visoke energetske učinkovitosti i smanjivanju ukupnih emisija stakleničkih plinova.

U točki 7.0. dan je popis do sada provedenih projekata na području Grada Nove Gradiške u cilju povećanja energetske učinkovitosti i smanjivanju emisija stakleničkih plinova, a u nastavku je dan pregled poduzetih aktivnosti na ostvarivanju mjera – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša kako je propisano Strategijom razvoja Grada Nove Gradiške do 2020. godine.

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša	
Prioritet 2.3.	Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjene mjera energetske učinkovitosti	
Mjera 2.3.1.	Razvoj i uspostava sustava gospodarenja otpadom	Analiza poduzetih aktivnosti
Cilj mjere	Održivo gospodarenje otpadom koje uključuje odvojeno sakupljanje komunalnog otpada i izgradnju reciklažnog dvorišta, valjano upravljanje i nadzor nad odlagalištem komunalnog otpada te sanaciju neuređenih odlagališta u svrhu poboljšanja zdravlja građana i smanjenja onečišćenja okoliša. Uz navedeno, cilj je i poboljšanje komunikacije između građana i javnih službi putem primjene novih tehnoloških rješenja, kako bi se povećala učinkovitost u radu komunalnih službi.	Sukladno Uredbi o gospodarenje otpadom, uveden je novi sustav naplate prikupljanja i zbrinjavanja otpada. Otpad se odvojeno prikuplja na kućnom pragu, putem zelenih otoka i reciklažnih dvorišta. Miješani komunalni otpad odlaže se na saniranom i uređenom odlagalištu otpada.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ulaganje u infrastrukturu i objekte koji su potrebni za pravovaljano gospodarenje otpadom ▪ Smanjenje količine otpada ▪ Uvođenje sustava naplate odvoza otpada prema količini otpada ▪ Iskorištavanje korisnih svojstava otpada ▪ Širenje mreže zelenih otoka i rješavanje problema njihovog pražnjenja ▪ Provedba edukacije građana i poslovnih subjekata o važnosti razvrstavanja otpada ▪ Otvaranje reciklažnog dvorišta sa sortirnicom i priprema potrebne dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Djelomično provedeno, potrebna daljnja ulaganja u sortirnicu, kompostanu i reciklažno dvorište za građevni otpad ▪ Efekti uvođenja novog sustava prikupljanja otpada te provedene edukacije tek trebaju dati rezultate u smanjivanju količine otpada ▪ Uveden sustav naplate sukladno propisima ▪ Ne postoji iskorištavanje korisnih svojstava otpada ▪ Postoji mreža zelenih otoka ▪ Nije provedena dovoljna edukacija građana u pogledu gospodarenje otpadom ▪ Izgrađeno reciklažno dvorište, sortirnica otpada nije izgrađena

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postavljanje kontejnera za dobrovoljnu predaju metalnog otpada u dvorištu tvrtke „Odlagalište“ d.o.o. ▪ Sanacija onečišćenih lokacija i divljih odlagališta po zaprimljenim prijavama građana ▪ Primjena CityHub aplikacije ili sličnog rješenja koja omogućuje građanima dojavu komunalnih problema i provjeru statusa o njihovom rješavanju. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 48 vrsta otpada uključujući i metalni otpad se može odložiti u RD ▪ Redovito se provodi sanacija divljih odlagališta ▪ Nije implementirana CityHub aplikacija – sve obavijesti sun a mrežnim stranicama komunalnog društva Odlagalište d.o.o.
--	--	---

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša	
Prioritet 2.3.	Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjene mjera energetske učinkovitosti	
Mjera 2.3.2.	Unaprjeđenje energetske infrastrukture	Analiza poduzetih aktivnosti
Cilj mjere	Povećanje energetske učinkovitosti u javnom sektoru s ciljem smanjenja potrošnje energenata i ostvarenja materijalnih ušteda te promicanje korištenja OIE kako bi se smanjio štetan utjecaj na okoliš.	Grad Nova Gradiška započeo je s navedenim aktivnosti kroz zamjenu postojećeg sustava javne rasvjete i izgradnju punionice za električna vozila.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza postojećeg sustava energetske mreže i izrada prijedloga za poboljšanje njegove učinkovitosti ▪ Racionalno gospodarenje energijom i kontinuirano praćenje i planiranje energetske potrošnje ▪ Primjena novih tehnoloških rješenja u sustavu opskrbe energijom ▪ Zamjena energetski neučinkovite javne rasvjete s energetski učinkovitijim žaruljama energetski učinkovitijim žaruljama ▪ Provedba programa energetske obnove zgrada u vlasništvu Grada ▪ Uvođenje poticajnih mjera "zelene" (energetski učinkovite) gradnje ▪ Poticanje provođenja mjera energetske obnove ▪ Praćenje globalnih trendova u području energetske učinkovitosti i primjena najboljih rješenja iz prakse ▪ Izrada Akcijskog plana energetski održivog razvoja (SEAP) ▪ Priprema projekata energetske obnove za sufinanciranje iz nacionalnih izvora i EU fondova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nije u isključivoj nadležnosti Grada ▪ Na razini Grada se uspostavlja sustav racionalnog gospodarenja energijom kroz zamjenu postojeće rasvjete i planiranje projekta u OEI ▪ Zamjena energetski učinkovite javne rasvjete je provedena te se aktivnost provodi ▪ Planira aktivnost se provodi i nastaviti će se planirano na sve važnije objekte u vlasništvu Grada ▪ Poticajne mjere se još ne provode ▪ Praćenje globalnih trendova se provodi na razini redovnih aktivnosti nadležnih gradskih službi ▪ Akcijski plan je u izradi ▪ Po pozivu za sufinanciranje energetske obnove iz EU fondova pripremat će se potrebni projekti

Cilj 2	Održiv rast – Učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i zaštitom okoliša	
Prioritet 2.3.	Poticanje i povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i primjene mjera energetske učinkovitosti	
Mjera 2.3.3.	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i smanjenje štetnih emisija	Analiza poduzetih aktivnosti
Cilj mjere	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u javnom i privatnom sektoru te u kućanstvima s ciljem veće energetske učinkovitosti i povećanja udjela energije iz OIE kako bi se smanjila emisija CO ₂ i drugih štetnih tvari i povećala iskoristivost prirodnih resursa kao izvora energije koji ne djeluju štetno na okoliš.	
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada studije o mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije na području Grada ▪ Energetski pregledi objekata i izrada energetskih certifikata ▪ Bolja promocija korištenja OIE ▪ Povećanje informiranosti putem edukacija o mogućnosti korištenja i prednostima OIE ▪ Poticanje izgradnje kapaciteta OIE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planira se

10.0. Definiranje daljnjih mjera za povećanje energetske učinkovitosti, primjene obnovljivih izvora energije i smanjenja emisija stakleničkih plinova

Od gore navedenih mjera iz provedene višekriterijske analize, Grad Nova Gradiška je odabrao 15 mjera za provođenje u razdoblju do 2030. godine. Svakoj mjeri je pridodan opis koji uključuje potrebne aktivnosti, ured odgovoran za provedbu, vremenski plan, procjenu potrebnih financijske resursa te ostale parametre. Tablica uključuje sve elemente iz predloška Sporazuma gradonačelnika za izradu Akcijskog plana energetske i klimatski održivog razvoja.

Mjere su definirane s obzirom na:

- Analizu stanja iz nacrtu energetske strategije Grada Nova Gradiška kojoj se ovaj akcijski plan prilaže kao prilog
 - Analizu ciljeva, potreba i mogućnosti primjene mjera u Gradu Nove Gradiške koji su sagledani u nacrtu energetske strategije Grada Nove Gradiške
 - Do sada provedene projekte koji su direktno vezani uz energetske učinkovitost i smanjenje emisija stakleničkih plinova te analizu poduzetih aktivnosti iz Strategije razvoja Grada Nova Gradiška do 2020. godine
 - Zakonske regulative koja regulira pojedine sektore koji su predmet analize te energetske Strategije Republike Hrvatske
 - Sukladno dobroj praksi i smjernicama za Akcijskog plana energetske i klimatski održivog razvoja iz sporazuma gradonačelnika mjere u većoj mjeri sadrže predloženi koncept.
- (https://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/scc-1-2016-2017/1755123-secap_template_en.xls)

10.1. Nadsektorske mjere

Sektor	NADSEKTORSKE MJERE-M1
Naziv mjere	Određivanje ukupne bilance emisija stakleničkih plinova na razini Grada Nova Gradiška iz svih sektora
Opis mjere	S ciljem utvrđivanja inventara i ukupnih emisija stakleničkih plinova ekvivalentno emisiji ugljičnog dioksida (CO ₂) potrebno je identificirati sve sektore iz kojih dolazi do emisija stakleničkih plinova te izvore emisija stakleničkih plinova unutar pojedinih sektora koristeći priznate metodologije evaluacije uz angažman stručnjaka na području ETS-a (Sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova) koji će iste verificirati.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir Provedbe	2021. godina
Status provedbe	Nije započeto
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO ₂)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, gospodarski subjekti na području Grada, Ministarstvo unutarnjih poslova, građani
Procijenjena vrijednost (kn)	120.000,00

Sektor	NADSEKTORSKE MJERE-M2
Naziv mjere	Provođenje edukativno informativnih radionica za građanstvo, poduzetnike, školski uzrast i ostale društvene skupine u cilju informiranja i promicanja aktivnosti energetske učinkovitosti.
Opis mjere	S ciljem upoznavanja građanstva o mogućnostima u energetskej obnovi zgrada, kuća, ulaganja u primjenu obnovljivih izvora energije. U okviru aktivnosti sve ciljane društvene skupine (i zaposlenici firmi) mogu se potaknuti da svoje svakodnevne aktivnosti obavljaju u skladu s načelima održivog razvoja.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir provedbe	2021. – 2030. (najmanje jednom godišnje)
Status provedbe	Nije započeto

Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO ₂)?	da
Procijenjena vrijednost (kn)	80.000,00

Sektor	NADSEKTORSKE MJERE-M3
Naziv mjere	Prijedlog mjera prilagodbe i njihova provedba na lokalnim razinama, jačanje svijesti
Opis mjere	<p>S ciljem osvještavanja javnosti, ali i poduzimanja mjera provodit će se aktivnosti kojima se pridonosi prilagodbi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smanjenje emisije CO₂ sadnjom stabala; 2. Podjela sadnica stanovništvu; 3. Uređenje zelenih površina; 4. Tiskanje promotivnih materijala. <p>U Novoj Gradiški bit će organizirane aktivnosti podizanja svijesti kako bi se utjecalo na stanovnike grada kao i okolnih općina, članove LAG-a, koji gravitiraju gradu kao urbanom središtu. Obnovljivi izvori energije bit će predstavljeni u obliku solarnog stabla koje će privući pozornost svojim atraktivnim značajkama i položajem koje će pokrenuti pitanja i zanimanja svakodnevnih prolaznika. Info ploča instalirana zajedno sa solarnim stablom pružit će jednostavne, ali korisne informacije o solarnoj energiji, projektu i načinu na koji drvo funkcionira.</p>
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir provedbe	2020. – 2030.
Status provedbe	Nije započeto
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO ₂)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, lokalno stanovništvo
Procijenjena vrijednost (kn):	50.000,00

Sektor	NADSEKTORSKE MJERE-M4
Naziv mjere	Uspostava međusektorske radne skupine za informiranje, praćenje, evaluaciju mjera prilagodbe i ublažavanja klimatskih promjena
Opis mjere	<p>Cilj mjere je omogućiti praćenje provedbe mjera te informirati zainteresiranu javnost o statusu provedbe.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostava pregledne baze mjera, katastar izvora emisija, potrošača i sl. 2. Uspostava modela informiranja; 3. Vrednovanje provedbe mjera 4. Urbanističko planiranje u smjeru energetske učinkovitosti 5. Provođenje "Zelene javne nabave" <p>Ostale aktivnosti vezane su za transparentnu provedbu mjera strategije kao i aktivnosti koje pospješuju učinkovitost.</p>
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir provedbe	2020. – 2023.
Status provedbe	Nije započeto
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO ₂)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, zainteresirana javnost
Procijenjena vrijednost (kn):	Iznos potreban za provedbu predviđet će se naknadno, proračunom na godišnjoj razini.

Sektor	NADSEKTORSKE MJERE-M5
Naziv mjere	Uspostava malih autonomnih energetske sustava zasnovanih na integraciji obnovljivih izvora energije
Opis mjere	<p>Cilj mjere je provesti studijske analize za uspostavu malih autonomnih energetske sustava baziranih na obnovljivim izvorima energije i gorivima koji daju neutralne emisije stakleničkih plinova. Mjera uključuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identifikacija područja i izrada studije za izgradnju autonomnih energetske sustava 2. Izgradnja autonomnih energetske sustava na temelju provedenih studijskih analiza <p><i>Napomena: LAG Zapadna Slavonija provest će detaljnu analizu dostupnog tržišta biomase iz šumarstva, poljoprivrede i industrije na svom području kako bi utvrdili energetske potencijal i identificirali buduće projekte.</i></p>

Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška, LAG i ostali zainteresirani gospodarski subjekti
Vremenski okvir provedbe	2021. – 2022.
Status provedbe	Nije započeto
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO ₂)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, zainteresirana javnost i gospodarski subjekti
Procijenjena vrijednost (kn):	Iznos potreban za provedbu predviđet će se naknadno, na temelju sačinjenih studijskih analiza.

10.2. Sektor gospodarenja otpadom

Sektor	GOSPODARENJE OTPADOM-M6
Naziv mjere	Uspostava postrojenja za iskorištavanje energije odlagališnog plina kroz proizvodnju električne energije
Opis mjere	Cilj mjere je iskoristiti energiju odlagališnog plina koji sadrži 40-60 % metana (CH ₄) ugradnjom plinskih motora za proizvodnju električne energije. Potrebno je s obzirom na količine odloženog otpada i njegove karakteristike izraditi studijsko-projektnu dokumentaciju za implementaciju ovog sustava. Proizvedena električna energija upotrebljavala bi se za potrebe građevina unutar odlagališta (reciklažno dvorište, sortirnica, kompostana, javna rasvjeta...). Za sada s navedenim količinama otpada navedeno iskorištavanje nije ekonomski isplativo.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o, Regionalni centar za gospodarenje otpadom – Šagulje d.o.o., Sl. Brod
Vremenski okvir provedbe	Nakon zatvaranja odlagališta (po otvaranju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom).
Status provedbe	Nije započeto
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO ₂)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o., Regionalni centar za gospodarenje otpadom – Šagulje d.o.o., Sl. Brod
Procijenjena vrijednost (kn):	Iznos potreban za provedbu predviđet će se naknadno, na temelju studijsko-projektne dokumentacije

Sektor	GOSPODARENJE OTPADOM-M7
Naziv mjere	Uspostava postrojenja za iskorištavanje energije iz gorivog dijela otpada
Opis mjere	Cilj mjere je iskoristiti energiju iz gorivog dijela otpada (SRF/RDF) koji će nastajati u sklopu planirane sortirnice otpada, a potencijalno iz budućeg Centra za gospodarenje otpadom. Postrojenje za termičku obradu otpada većim dijelom ima neutralne emisije stakleničkih plinova a dobivena toplinska ili električna energija se može koristiti za potrebe građanstva i gospodarstva u okviru obližnje gospodarske zone.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o, Županija Brodsko-posavska, Regionalni centar za gospodarenje otpadom – Šagulje d.o.o., Sl. Brod
Vremenski okvir provedbe	Nakon zatvaranja odlagališta (po otvaranju Županijskog centra za gospodarenje otpadom).
Status provedbe	Nije započeto
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o, Županija Brodsko-posavska, Regionalni centar za gospodarenje otpadom – Šagulje d.o.o., Sl. Brod
Procijenjena vrijednost (kn):	Iznos potreban za provedbu predvidjet će se naknadno

Sektor	GOSPODARENJE OTPADOM-M8
Naziv mjere	Uspostava postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada
Opis mjere	Cilj mjere je dobiti korisne komponente komunalnog otpada kao što su papir, plastika, metali, tekstil, staklo i sl. Na ovaj način se dobiveni materijali mogu koristiti kao sekundarne sirovine u industriji pri čemu se zamjenjuju materijali iz prirode, čime se direktno utječe na održivi razvoj, smanjenje potrošenja energije, vode i sl.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o.
Vremenski okvir provedbe	2021. – 2022.
Status provedbe	Izrađena dokumentacija i projekt prijavljen na sufinanciranje EU sredstvima
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da

Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o, zainteresirani koncesionari, EU, FZOE
Procijenjena vrijednost (kn):	12.000.000,00

Sektor	GOSPODARENJE OTPADOM-M9
Naziv mjere	Uspostava postrojenja za kompostiranje odvojeno prikupljenog biootpada
Opis mjere	Cilj mjere je iskoristiti odvojeno prikupljeni biootpad za proizvodnju komposta koji se kvalitetno može upotrijebiti u poljoprivredi i općenito hortikulture svrhe.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o.
Vremenski okvir provedbe	2021. – 2022.
Status provedbe	Izrađena dokumentacija i projekt prijavljen na sufinanciranje EU sredstvima
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o, zainteresirani koncesionari, EU, FZOEU
Procijenjena vrijednost (kn):	9.000.000,00

10.3. Korištenje obnovljivih izvora energije

Sektor	KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE-M10
Naziv mjere	Izgradnja solarne elektrane snage 0,5 MW
Opis mjere	Planirana je godišnja proizvodnja od oko 600.000 kWh. Nositelj zahvata je Grad Nova Gradiška, jedinica lokalna samouprave koja je donijela odluku o izgradnji solarne elektrane čijom će se proizvodnjom podmirivati oko 20 % godišnje potrošnje energije u objektima Gradske uprave i nekretninama u vlasništvu Grada. Poticanjem izgradnje sustava obnovljivih izvora energije želi se naglasiti važnost brige o okolišu i ostvariti ekološka održivost na području Grada Nova Gradiška koji proaktivno djeluje na promicanju obnovljivih izvora i učinkovitom upravljanju resursima, a što je istaknuto i kroz strateške razvojne ciljeve Grada za razdoblje do 2020. godine. Grad je razmatrao i ulaganje u korištenje solarne energije postavljanjem panela na krovovima objekata u vlasništvu Grada no te aktivnosti nisu zaživjele zbog zatečenog stanja, odnosno konstrukcije objekata, statike te ostalih građevinskih uvjeta koji nisu bili odgovarajući za postavljanje solarnih panela.

Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir Provedbe	2020. – 2021.
Status provedbe	Izrada dokumentacije
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, EU
Procijenjena vrijednost (kn):	Sukladno procijenjenim troškovima iz projektno-tehničke dokumentacije

Sektor	KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE-M11
Naziv mjere	Instaliranje fotonaponskih ćelija na saniranom odlagalištu Šaguljke-Ivik i natkrivenim građevinama.
Opis mjere	Sanirana ploha odlagališta bi mogla biti prikladna za postavljanje fotonaponskih ćelija. Radi se o površini od 1.000 m ² . Također, u sklopu postojećih i planiranih građevina na odlagalištu otpada postojat će površina od 420 m ² natkrivenog prostora. Ista također može biti pogodna za postavljanje fotonaponskih ćelija za proizvodnju električne energije, od cca 250 kW koja bi se isporučivala HEP-u.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o.
Vremenski okvir provedbe	2020. – 2023.
Status provedbe	Izrada dokumentacije
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, Odlagalište d.o.o., EU, HEP
Procijenjena vrijednost (kn):	Sukladno procijenjenim troškovima iz projektno-tehničke dokumentacije

Sektor	KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE-M12
Naziv mjere	Instaliranje fotonaponskih ćelija na zgradama u vlasništvu Grada Nove Gradiške
Opis mjere	Ugradnja fotonaponskih ćelija planirana je na sljedećim objektima u vlasništvu Grada Nova Gradiška: <ul style="list-style-type: none"> • Društveni dom, • Gradsku upravu, • Dom branitelja, • Dječji vrtić Radost.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir provedbe	2020. – 2023.
Status provedbe	Ne provodi se
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, HEP, FZOEU
Procijenjena vrijednost (kn):	Sukladno procijenim troškovima iz projektno-tehničke dokumentacije

10.4. Energetska učinkovitost

Sektor	POTICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI-M13
Naziv mjere	Poticajne naknade za gradnju niskoenergetskih i pasivnih kuća
Opis mjere	U sklopu svojih nadležnosti Grad je Odlukom o komunalnom doprinosu (Novogradiški glasnik 10/18.) predvidio oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa i to: <ul style="list-style-type: none"> - 50 % za investitore koji grade pasivne kuće - 35 % za investitore koji grade niskoenergetske kuće
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir provedbe	2020. – do ukidanja navedene Odluke
Status provedbe	Navedeno se i dalje zadržati kao poticajna mjera za građanstvo.

Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, građanstvo
Procijenjena vrijednost (kn):	Sukladno ostvarenom broju projekata i podredno investicijama u izgradnju pasivnih i niskoenergetskih kuća

Sektor	POTICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI-M14
Naziv mjere	Energetska obnova zgrada u vlasništvu Grada Nova Gradiška
Opis mjere	Potrebno je planirati energetska obnova zgrada u vlasništvu Grada Nova Gradiška. Dio ovog projekta je realiziran, a dio projekta se realizira: <ul style="list-style-type: none"> - Dom kulture - Zgrada nogometnog stadiona - Zgrada Prekršajnog suda - Društveni dom
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir provedbe	2019. – 2021.
Status provedbe	U tijeku i planirano
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni sudionici	Grad Nova Gradiška
Procijenjena vrijednost (kn):	5.800.000,00

Sektor	POTICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI-M15
Naziv mjere	Povećanje energetske učinkovitosti sustava javnih i stambenih zgrada i javne rasvjete Grada Nova Gradiška
Opis mjere	Mjera ima za cilj: <ul style="list-style-type: none"> - Poticati uvođenje plina u stambene zgrade u kojima se koriste kruta ili tekuća fosilna goriva – širenje plinske mreže - Provedbu investicijskih i organizacijskih mjera za smanjenje potrošnje energije, prvenstveno u javnim zgradama - Sanacija unutarnje rasvjete u zgradama

	- Po potrebi širiti sustav javne rasvjete energetske učinkovito i ekološkom rasvjetom.
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška, građani
Vremenski okvir provedbe	2020. – 2030.
Status provedbe	Planira se
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, građanstvo, FZOEU
Procijenjena vrijednost (kn):	Naknadno će se odrediti sukladno vrijednosti pojedinog projekta

10.5. Sektor šumarstva

Sektor	PROMETNI SEKTOR – KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE-M16
Naziv mjere	Mjere provedbe energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u nadležnosti Hrvatskih šuma – Nova Gradiška
Opis mjere	Mjere koje se namjeravaju provesti u svrhu energetske učinkovitosti: <ul style="list-style-type: none"> energetska obnova zgrade Radne jedinice Rasadnik Cernik energetska obnova Lovačke kuće Strmac postavljanje fotonaponskih ćelija na krovu RJ Rasadnik Cernik, Strmac uvođenje grijanja na pelet u sve zgrade ulaganje u mehanizaciju s manjim negativnim utjecajem na šumsko tlo, klimu i okoliš nabava električnih vozila za prijevoz radnika nabava aku motornih pila i ostalih alata edukacija o važnosti šuma i njihovog utjecaja na klimu putem poučnih staza-projekt u realizaciji
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Hrvatske šume – UPRAVA ŠUMA PODRUŽNICA NOVA GRADIŠKA
Vremenski okvir provedbe	2020. – 2030.
Status provedbe	Ne provodi se

Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Hrvatske šume – UPRAVA ŠUMA PODRUŽNICA NOVA GRADIŠKA, Grad Nova Gradiška, JLS-ovi, građanstvo
Procijenjena vrijednost (kn):	Naknadno će se odrediti sukladno vrijednosti pojedinog projekta

10.6. Vodoopskrba i odvodnja

Sektor	SEKTOR VODOOPSKRBA I ODVODNJA-POTICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE-M17
Naziv mjere	Mjere provedene energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u nadležnosti Vodovoda Zapadna Slavonija d.o.o.
Opis mjere	Vodovod Zapadna Slavonija d.o.o. namjerava provesti u svrhu energetske učinkovitosti – postavljanje fotonaponskih sustava na krovove zgrada u njenom vlasništvu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Crpilište u Davoru ▪ Filter stanica Bačica ▪ Crpna stanica Ljupina ▪ UPOV Nova Gradiška ▪ Budići UPOV-i, Siče, Orubica, Okučani ▪ Crpne stanice na sustavima vodoopskrbe i odvodnje – 40 kom. <p>Vodovod Zapadna Slavonija u perspektivi planira nabavu 5 električnih automobila koji bi se koristili za očitavanje vodomjera i praćenja rada sustava vodoopskrbe i odvodnje.</p>
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Vodovod Zapadna Slavonija d.o.o.
Vremenski okvir Provedbe	2020. – 2030.
Status provedbe	Ne provodi se
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Vodovod Zapadna Slavonija d.o.o., Grad Nova Gradiška, građanstvo
Procijenjena vrijednost (kn):	Naknadno će se odrediti sukladno vrijednosti pojedinog projekta

10.7. Prometni sektor

Sektor	PROMETNI SEKTOR – MJERE UNAPREĐENJA ELEKTROMOBILNOSTI-M18
Naziv mjere	Mjera unapređenja elektromobilnosti na području Grada Nova Gradiška
Opis mjere	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ciljane mjere za unapređenje elektromobilnosti su: ▪ Nabava automobile na električni pogon za potrebe Grada Nova Gradiška ▪ Nabava automobile na električni pogon društava koja su u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grada Nova Gradiška ▪ Izgradnja dodatnih autopunionica za električna vozila ▪ Označavanje parkirnih mjesta za električna vozila <p>Navedene mjere predstavljaju temelje za daljnji razvoj i promicanje održive urbane mobilnosti u Gradu Nova Gradiška. Grad Nova Gradiška planira nabavu do 5 automobila na električni pogon.</p>
Odgovorno tijelo (odjel) za provedbu	Grad Nova Gradiška
Vremenski okvir Provedbe	2020. – 2030.
Status provedbe	Ne provodi se
Utječe li mjera i na ublažavanje (mjere s ciljem smanjenja CO2)?	da
Uključeni dionici	Grad Nova Gradiška, zainteresirana društva u vlasništvu Grada
Procijenjena vrijednost (kn):	Naknadno će se odrediti sukladno vrijednosti pojedinog projekta

11.0. Ljudski kapaciteti Grada Nova Gradiška za provođenje mjera

Iako je postizanje prethodno navedenih ciljeva multidisciplinarni zadatak u kojem povremeno sudjeluju svi odjeli Grada te šira zajednica, formirana je radna skupina zadužena za izradu energetske Strategije koja će po usvajanju iste formalno prestatu s radom. Kako je i predloženo mjerama iz ovog akcijskog plana predviđa se formiranje međusektorske radne skupine koja će imati zadatak među ostalim i praćenja provedbe planiranih mjera. Grupi će činiti specijalisti iz pojedinih sektora (EU fondovi, graditeljstvo, komunalne djelatnosti, zaštita okoliša i sl.)

12.0. Uključivanje ključnih interesnih skupina i ostalih dionika

Postizanje opisanih ciljeva moguće je isključivo uz uključivanje šireg spektra dionika, od gradskih poduzeća do civilnih udruga. Iako ova lista nije konačna, Grad Nova Gradiška kontaktirao je sa sljedećim dionicima u vezi s izradom Strategije:

- Hrvatske šume, Uprava šuma – podružnica Nova Gradiška
- Vodovod Zapadna Slavonija d.o.o.
- Odlagalište d.o.o.
- Sve nadležne gradske službe – upravna tijela

Kroz transparentan odnos realizacije planiranih mjera, provođenjem edukativno-informativnih aktivnosti, u procese će se aktivno moći uključiti i podjedinici, zainteresirana javnost i udruge civilnog društva.

13.0. Financijska sredstva

Ukupna okvirna sredstva za provedbu sedam predloženih mjera za Grad Nova Gradiška predviđjet će se proračunom na godišnjoj razini. Dio sredstava Grad i drugi dionici će osigurati iz vlastitih sredstava, a za ostatak sredstava se očekuje potpora kroz nacionalne natječaje kako je predviđeno Nacionalnom strategijom prilagodbe klimatskim promjenama. Ukoliko je za neku mjeru moguće procijeniti sredstva, točan iznos i izvor navedeni su u tabličnom prikazu svake pojedine mjere to je navedeno u prethodno poglavlju – tablicama.

Sporazum Gradonačelnika u vodiču za pisanje akcijskih planova dio 3.6 navodi brojne moguće izvore financiranja za mjere ublažavanja i prilagodbe. Također, Europska Komisija je 2017. izdala vodič za urbano financiranje mjera prilagodbe gdje navodi primjere iz prakse s različitim izvorima financiranja. Međutim, još uvijek glavnina sredstava na globalnoj razini odlazi na investiranje u mjere energetske učinkovitosti i druge mjere ublažavanja; primjerice, u globalnim kretanjima financiranja mjera održivosti, 2016. je najveći klimatski fond Globalni Klimatski Fond (GCF), alocirao samo 29 % odobrenih sredstava za mjere prilagodbe, dok je 43 % sredstava bilo rezervirano projekte ublažavanja.

Posljednjih godina financijski instrumenti dobivaju na važnosti u EU, međutim glavnina ih je također orijentirana na mjere ublažavanja. Logičan razlog tomu je osnovna značajka tih mjera što rezultiraju uštedom energije, a samim time i financijskom uštedom koja se može iskoristiti kao sredstvo financiranja kroz npr. ugovore o energetskom učinku, *crowdfunding*, ili se buduće

uštete mogu koristiti kao sredstvo zaduživanja. Ipak, preko pola svih EU sredstava dodjeljuje se kroz Europski strukturalni i investicijski fond (ESIF) kojim zajednički upravljaju Europska Komisija i države članice, a mjere prilagodbe moguće je financirati kroz taj fond. Prema tome, ESIF je važan izvor financiranja adaptacije klimatskim promjenama.

Nacrt Strategije upravo i predviđa jedinim dijelom osloniti se na EU fondove, posebice ESI fondove te će Grad Nova Gradiška biti spreman sudjelovati na svim nacionalnim natječajima koji se tiču mjera opisanih u ovom planu. Postoje i drugi EU fondovi pogodni za lokalnu samoupravu, poput CIVINET, URBACT III, Horizon 2020, URBIS, ELENA i dr., ali oni obično traže sudjelovanje više partnera i veće kapitalne investicije nego što je to potrebno za pojedine mjere opisane u ovom dokumentu.